

O českých, německých a amerických vlaječkách

Dopis Agnes Woldrich Onkka píše o setkání šumavských německých krajanů v americkém Oregonu

VÝHLEDY

č. 24/1994, prosinec

Moji milí!

Každé dva nebo tři roky koná se v oregonském městě Portlandu na západním pobřeží Spojených států (je obklopeno sněžným horstvem, hlubokými hvozdy a jezery a zváno také „City of Roses“ – stát sám byl osídlen až po roce 1883, kdy na tzv. Tichomořský severozápad dorazila poprvé Severní pacifická dráha) rodinné setkání, na které jsou zváni zástupci rozvětvených šumavských přistěhovaleckých rodin v USA i v celém světě. Roku 1989 se tak sešlo na 150 účastníků, o čtyři roky nato to bylo už na 250 Šumavanů ze všech koutů světa. Až z Rakouska tehdy přicestovali zástupci rodiny Bastaschovy a vzpomínky krajanů tak daleko od rodné země se mnohdy pod Kaskadským pohořím nevyhnuly ani slzám dojetí.

Místem konání šumavského rodinného „slé- tu“ se stal zábavní Oaks Park se svým obřím kolem (jako ve vídeňském Prátru) a spoustou atrakcí pro děti od 9 do 99 let. Docela blízko teče řeka Willamette (právě u Portlandu se vlévá do mohutné Columbie) a i počasí vrchovatě přálo krásnému prostředí krajanského setkání, které proběhlo v nezaměnitelně americkém stylu: s více než stovkou pestrých balonů v barvách americké trikolory, se sponutou českých, německých a amerických vlaječek na každém z řady stolů, uprostřed nichž trunila i velikolepá výstava čerstvého ovoce. Jako dárek všem zúčastněným se rozdělňovaly svazky kuchařských receptů, jak se sešly ze vzájemné korespondence těch, kdo jimi nyní byli obdarovávaní – pravými skvosty mezi zmíněnými recepty byly originální chlupaté bramborové knedlíky (v němčině obdařené ještě přívlastkem „grüne“!) a tažený jablečný závin, onen nezapomenutelný český štrúdl.

Cher Woldrichová, která z dopisů účastníků tuto dárkovou kuchařku sestavila, je manželkou mého bratřa Josefa Woldricha. Vypsána byla i cena za nejlepší jídlo ve zdejších pověstném restaurantu s porýnskou kuchyní a cna v dětské soutěži v podobě hraček z jednoho místního obchodního domu.

Nezbytný fotograf pilně dokumentoval setkání hromadnými snímky i záběry jednotlivých rodin. Z mé vlastní rozsáhlé sbírky starých rodinných fotografií jsem uspořádala výstavku: bylo to na sta obrázků i ze šumavského okolí a mimo jiné i památné skupinové snímek dobrovolného hasičského sboru z Červené (Rothsai- fen) se dvěma barevnými kopiemi diplomů, udě- lených sborem „bratřím Johannu a Josefu Mat- schinerovým, kteří darovali peníze na uniformy a spolkový prapor.“ Nějaký čas před naším setkáním přivezl můj příbuzný Franz Illk ze své cesty českou Šumavou spoustu snímků někde- ších sídel našich rodin tam doma, pokud ještě stojí zachovány alespoň jejich zdi.

Přinesla jsem na setkání i velký malovaný rodokmen. S příbuznými jsme si tak mohli ověřit, jak všichni patříme nerozlučně k sobě. Vy- stavena byla i veliká mapa někdejšího kašpers-

kohorského okresu (Kreis Bergreichenstein), odkud většinou pocházíme, aby si každý mohl najít přesně místo, z něhož sem kdysi přišli jeho předkové.

Za rodopisná zkoumání jsme zavázáni zvláště Joyce Bastaschové a Margaret Kehrliové – Joy-e je ženou Franze Bastasche, jehož rod pochází z Lidlových Dvorů (Liedlhöfen), a se- stavila celý rodokmen Bastaschových, doplněný velkou sbírkou rodinných fotografií, které tu byly rovněž vystaveny. Margret Kehrliová je provdána za Franze Illka, jehož rod (i jeho rodokmen je hotov) pochází jako ten mého otce z Červené.

Zábava probíhala dlouho do noci. Už brzy po poledni vystoupily dvě taneční skupiny. Jedna z nich předváděla pravý českobavorský folklor a její program na ceteru doprovázel můj strýc Franz WEber, který pochází z chalupy čp. 8 v Nicově (Nitzau). Druhou skupinu tvořily děti z taneční školy, kterou navštěvuje i moje vlastní dcerka Rachel. Jejich učitelka přišla do Států z Anglie, původně však měla soukromou taneční školu v Německu. Děti předvedly i ruské a ukrajinské tance, ukázky klasického baletu a stepové a jazzové variace.

K jídlu jsme měli pečené vuřty se zelím a pivo. Lidé přinesli i různé domácí studené saláty a zákusky. Moje maminka Marie Woldrichová, rozená Weberová z Nicova čp.8, napekla spolu s mou tetou Marií Weberovou, rozenou Woldri- chovou z Červené čp. 4, domácí jablečný štrúdl. Robert Webger, který nedávno k smutku nás všech nečekaně zemřel, mi ještě se svou ženou Joan stačili pomoci s přípravou hlavního jídla. Robert byl synem Conrada Webera z Nicova čp. 8 a Marie Weberové z Červené čp. 4. Velká rodina Franzových dopravila na setkání spoustu čerstvého pečiva a chleba ze své vlastní pekař- ské firmy. Už roku 1906 ji založil tady v Port- landu Engelbert Franz a jeho dva bratři Ignác a Josef z Červené čp. 14.

Ještě k historii mé vlastní rodiny: moje babik- ka se jmenovala Albina Woldrichová. Žila v Červené čp. 4, rozená však byla Matschinerová z Lidlových Dvorů. Babiččinými nevlatními sou- rozenci byli Marie, Johann a Josef Matschiner- vi z Lidlových Dvorů. Marie Matschinerová si vzala za muže Engelberta Franze: to jejich synové Engelbert mladší, Ignác a Josef založili kdysi pekárnu v oregonském Portlandu. Proč sem vůbec tenkrát přišlo tolik mladých Šuma- vanů? Mám na to odpověď zcela konkrétní. Myslím, že to všechno způsobila jediná žena jménem Karolina Franz-Fischerová, která sem přišla zřejmě také z Červené a narodila se někdy mezi lety 1847 a 1850. Ona a její muž Ferdinand Fischer měli také v Portlandu pekárnu. Když paní Fischerová navštívila z Ameriky rodnou Šumavu, vzala při zpáteční cestě s sebou nejpr- ve Marii Illkovou z Červené a pomohla pak vystěhovat se do Spojených států mnoha mla- dým lidem „z rodných stran“, aby jim navíc nabídla i práci u své pekažské firmy. Podle

Kašperskohorský
okres
(BERGREICHENSTEIN)

Červená
(ROTHSAIFEN)

Lidlový Dvory
(LIEDLHÖFEN)

Nicov
(NITZAU)

Řetenice
(JETTENITZ)

Svojše
(ZWOISCHEN)

Jelenov
(HIRSCHENSTEIN)

Milov
(MILAU)

našich zkoumání pocházel Ferdinand Fischer nejspíš z Vídně, uvítáme však jakoukoli přesnější informaci — víme jen, že jeho matka byla rozená Anderlová.

K portlandskému setkání byly pozvány tyto šumavské rodiny: 1- Anderlovi z Lidlových Dvorců čp. 9. 2- Bastaschovi z lidlových Dvorců čp. 11 (chalupa zv. Gumpeditzer Hof). 3- Matschinerovi z Lidlových Dvorců čp. 10- 4- Woldrichovi z Červené čp. 4 (chalupa zv. Fuchsen Haus). 5- Weberovi z Nicova čp.á (chalupa zv. Veitzerl Haus). 6- Wendelbergerovi z Červené čp. 5 a 6 (tzv. Bummer Hof). 7- Wendelbergerovi z Červené (chalupa zv. Bäterlhausl). 8- Winterovi z Retenic (Jettenitz) čp. 8 (říkalo se tam u Pfeifera-Beim Pfeifer). 9- Bauerovi ze Svojše (Zwoischen) čp. 3 (tzv. Uhlirsch Haus). 10- Rohrbacherovi ze Šumavy (příbuzní rodiny Franzovy). 11- Franzovi z Červené čp. 14 (tzv. Honisen Hof). 12- Illkovi z Červené čp. 9 (chalupa zv. Schneiderheisl). 13- Hoffmannovi z Jelenova (Hirschenstein). 14- Zettlovi z Červené čp. 13. 15- Weberovi z Nicova čp. 6 (říkalo se tam u Ketzerwertla-Beim Ketzerwertl). 16- Gruberovi z Milova (Milau). 17- Matschinerovi z Retenic čp. 1 (chalupa Beim Ketzer-u Kacířů).

Naše další setkání se bude konat v létě 1996. I Vy všichni jste srdečně zváni! Já, Agnes Woldrich Onkka a moje maminka Marie (Maria) Woldrichová, rozená Weberová z Nicova čp. 8, byly jsme v květnu 1994 na návštěvě v Čechách i v Německu, mimo jiné i v bavorském Regenu. Byli tam s námi i Franz a Joyce Bastaschovi z Kalifornie. Má vlastní adresa zní:
Agnes Woldrich Onkka,
16970 S.W.Alvord Lane,
Beaverton, Oregon 97007, USA: Tel. /503/590-4453.

Jsem povoláním diplomovaná zdravotní sestra, jsem vdaná a mám tři děti: Rachel (15 let), Matthew (11 let) a Johann (3 roky). Mým koníkem je šumavský rodopis. Moji rodiče přišli do Spojených států roku 1953 z Německa. Navštívila jsem Německo roku 1969 a 1973-1974: ve dvou naposled jmenovaných letech jsem byla zaměstnána jako zdravotní sestra ve švýcarském městě Basileji (Basel) v kantonální nemocnici Bruderholz. Jinak pracuji už dvacet let v portlandské nemocnici Providence Medical Center.

S pozdravy Vaše A.W.O.
Z krajanského časopisu Hoam! přeložil

Jan Mareš

LIDLOVY DVORY

ANDERLE
BASTASCH
MATSCHNER

ČERVENÁ

WOLDŘICH ————— otec
WENDELBERGER
FRANZ
ILLK
ZETTL

Agnes
Woldrich
Onkka

NICOV

WEBER ————— matka

JELENOV HOFFMANN

ŘETENICE

WINTER
MATSCHNER

MILOV GRUBER

SVOJŠE BAUER